

Vergaderjaar 2012–2013

33 400 IV

Vaststelling van de begrotingsstaat van Koninkrijksrelaties (IV) voor het jaar 2013

AA

BRIEF VAN DE MINISTER VAN BINNENLANDSE ZAKEN EN KONINKRIJKSRELATIES

Aan de Voorzitter van de Eerste Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 10 september 2013

Leden van de vaste commissie voor Koninkrijksrelaties hebben in hun commissievergaderingen van 25 juni en van 9 juli 2013 gesproken over de mogelijkheden aanspraak te maken op EU fondsen en subsidies voor Caribisch Nederland. Hierbij zijn vragen gesteld over wat de mogelijkheden zijn tot het benutten van de verschillende fondsen en subsidies van de EU voor Caribisch Nederland, met (on)mogelijkheid van het gebruik van structuurfondsen en welke Europese fondsen gebruikt zijn voor de waterzuiveringsinstallatie op Bonaire.

Landelijke gebieden Overzee (LGO's), Caribisch Nederland en Aruba, Curaçao en Sint Maarten, hebben een bijzondere positie binnen de Europese Unie. LGO's mogen wel meedingen naar de diverse Europese fondsen maar niet naar Structuurfondsen. Speciaal voor LGO's is er geld beschikbaar uit het EOF.

Als bijlage is de brief van 18 februari 2013 van de Minister van Buitenlandse Zaken¹ ter beantwoording van vragen aan de Tweede Kamer bijgesloten. Hierin zijn de bedragen aan de eilanden uit het Europees Ontwikkelings Fonds (EOF) opgenomen.

Om voor financiering uit de Structuurfondsen in aanmerking te kunnen moeten de eilanden onderdeel uitmaken van de EU. De LGO's zouden hiervoor het acquis moeten doorlopen. Dit is het traject dat ook nieuw toetredende landen dienen te doorlopen alvorens volwaardig lid te kunnen worden van de Europese Unie. Na succesvolle afronding van dit traject kan een LGO de status van UPG (Ultra Perifeer gebied) verkrijgen en onderdeel uitmaken van de Europese Unie. Het doorlopen van het traject van het acquis vergt zo'n vijf jaar en er worden diverse eisen gesteld alvorens de UPG-status bereikt kan worden. Als voorbeeld van

¹ Ter inzage gelegd op de afdeling Inhoudelijke ondersteuning onder griffie nr. 153326.01.

een voorwaarde kan worden genoemd de invoering van de Euro. Op dit moment, met de economische crisis in Europa, is er weinig animo bij de LGO's om te starten met het acquis.

Voor de waterzuiveringsinstallatie op Bonaire is er uitsluitend van het EOF gebruik gemaakt. Hiervoor zijn geen andere Europese fondsen aangewend. Nationaal is vanuit het Ministerie van I&M voor dit project een bijdrage van 10 mln euro beschikbaar gesteld.

Bij navraag blijkt dat de LGO's slechts op zeer beperkte schaal aanspraak hebben gemaakt op andere Europese fondsen en subsidies dan het EOF. Europese fondsen en subsidieregelingen stellen eisen waaraan de LGO's door hun kleinschaligheid en beperkte capaciteit niet kunnen voldoen.

Bij de LGO's ontbreekt een coördinatiestructuur voor informatie over de EU fondsen en subsidies. In tegenstelling tot de EU Lidstaten, beschikken de meeste LGO's niet over lokale organisaties die lokale initiatiefnemers kunnen ondersteunen om een succesvolle projectvoorstel in te dienen ter verkrijging van financiering uit vorenbedoelde programma's. De Europese subsidieprogramma's zijn toegankelijk voor onder andere klein en middelgrote ondernemers, kennisinstellingen, de overheidssector, individuen, wetenschappers en studenten. Deze instanties hebben meestal niet de kennis om mee te dingen naar de call for proposals (project inschrijving). Ook ontbreekt het aan trainingen en informatiedagen voor de LGO's over de diverse Europese subsidieprogramma's.

Uit het verslag van 25 juni jl. van de African, Caribbean and Pacific raads werkgroep (ACP) kan worden afgeleid dat de LGO's uit het Framework onderzoeksprogramma van 50 mlrd euro slechts 0,0032% aanspraak hebben kunnen maken, oftewel 1,7 mln euro. Van de 70 ingediende voorstellen waarin LGO's deelnamen, hebben 13 geleid tot contracten. Zeven LGO's hebben geprofiteerd. In deze programma's was sprake van een win-win situatie, waarbij deze LGO's specifieke kennis konden opleveren voor Europa op het gebied van biodiversiteit en tropische ziekten.

Curaçao (Universiteit NA) participeert in het EUCARINET programma. Een Framework programma (KP-7) voor 106.800 Euro totaal (voor 4 jaar). Curaçao participeerde enige jaren terug in het EU gefinancierde FORCE project (Future Of Reefs in a Changing Environment). Bedragen voor dit project zijn niet bekend.

Het Ministerie van Economische Ontwikkeling Sector Buitenlandse Economische Samenwerking op Curaçao heeft eind 2011/begin 2012 een inventarisatie-onderzoek laten uitvoeren naar mogelijke interessante (Europese en Nederlandse subsidie) programma's en fondsen voor Curaçao. Helaas heeft Curaçao het onderzoek niet verder uitgewerkt en heeft men er geen profijt van gehad. Dit onderzoek is gefinancierd uit SEI-middelen (middelen van Nederland en Curaçao).

De Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,
R.H.A. Plasterk